

קביעות

במשינה
ובהלכה היומית

במשינה היומית:
סדר מועד - נשים
הגיגה פרק א' משנה ח' -
יבמות פרק ה' משנה ה'
בהלכה היומית:
שו"ע או"ח
סימן תקי"ב סעיף ב' -
תקכ"ז סעיף ח'

גבורה יהודית

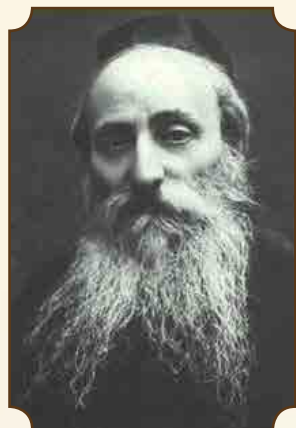
בפתח השיער

עלון זיכרון והנצחה לקדושי השואה
לרגל חחילת סדר נשים במשינה היומית
יום שלישי ט' בחשוון

בְּשֵׁר סוּס? - לֹא לָהּ!

מספר הרב יצחק אלחנן גיברלטר ז"ל בזכרונותיו:

אחי עבד יום גלילה. העבודה היתה קשה ומתישה וכלתה את כל הכוחות. בנוסף לך, תנאי הרעב והצניעות היו-יומית של עשרה קילומטרים למקום העבודה וחזרה לפי' בגטו - היו קשים ממשואה. הבית היה ריק מפזוזן, חוץ מההקצבה המועטה שקבלנו.

רבה של קובנא,
בעל ה'דבר אברהם' זע"א

יום אחד פנה אחי הגדול לאמנו הצדקנית בטענה שיש לו חלשה אימה. "אני מרגיש", אמר, "שעוד מעט אגוע ברעב ואתמוטט". דמעות נקוו בעיניה של אמה. אין לאל ידה להושיע ברב או במעט. "אמא", הוסיף ואמר, "בגטו מחלקים לעובדים בשר סוס, ואומרים בשם הגאון, רבה של קובנה, שאלו העובדים בשדה התעופה ומצילים את הגטו, מתר להם לאכל בשר סוס".

"אני מבינה לרוחך", השיבה האם, "אבל מבלי לקבל הטר מה'דבר אברהם', לא אוכל לבשל לך את בשר הסוס!". אחי שם פעמיו לתל התלפיות של קובנה, הלא הוא ביתו של ה'דבר אברהם', ותנה בפניו את הבטיחה הקשה ואת מצבו הגופני ההולך ומדרדר.

ה'דבר אברהם' שמע את השאלה, המתין קמעא ושאל: "היכן למדת לפני המלחמה, יקריי?". אחי ענה שלמד ארבע שנים בישיבת וילקומיר. מששמע זאת הרב, אמר: "אכן, יקריי, היו מקרים שבהם התרתי אף אכילת בשר סוס - אבל לא לבני עליה שפמוך התפונתי. אמנם חלש אתה, נצב על סף התמוטטות ועובד בקרן, אבל מפורז שלמד בוילקומיר ואשר נמנה על משפחה כה מיחסת ומכבדת, אני דורש יותר מסירות נפש. במצב קשה כמו זה שבו עם ישראל נתון, רק קיים מצוות במקירות נפש יכול להגן על עם ישראל. אנחנו חיים בהסתר פנים, מחצה של ברזל מפרידה בינינו לבין אבינו שבשמים. אף מצוה אינה עוזרת לנו כדי להנצל. את שברנו נקבל לאחור מאה ועשרים, אבל עתה לא עומדת לנו אף זכות. אך מה בכל זאת קורע שחקים לרחם עלינו בעת הזאת, בשעת הסתר פנים? - כשעם ישראל מקים מצוות במקירות נפש!".

"אמנם אתה חלש וכמעט מתמוטט מרב עבודה קשה ומהרעב האים האוחז בך, אך כל עוד אתה יכול עדין לקום ולהמשיך ללכת. אתה מחיב למסר את נפשך ולא לאכל. רק קשתגיש שאתה גונע ממש, אז מחיב הנך לאכל מיד כדי לא לעבר על אסור 'מאבד עצמו לדעת'...".

"כי בזמן פה קשה, כשפוחים לרחמי שמים, צריכים זכויות של קיום מצוות במקירות נפש ממש. רק בזכות מסירות נפש בקיים מצוות, נוכל לקוות לסייעתא דשמיא", סיים הגאון מקובנה ברגש...

ברכתו של הצדיק אכן פתחה פתח של פרנסה בדרך פלאית. לשבע אמנם לא היה, אבל לחם לא היה חסר ולא הזדקקנו לקלפות תפוחי האדמה. אחי התאווש מחלשתו.

הצדיק גזר, והקב"ה קיים...

(מבסס על גליון 'אירי נדרי')

בכל דור ודור עומדים עלינו לכלותנו והקדושי ברוך הוא מצילנו מיָדָם, אָמֵן.

קטעים מתוך קינה על השואה 'מן המיצר' מהרב חיים מיכאל דוב וייסמנדל ז"ל

שוב ישראל, אל ביתך - כי אין דרך, רק לחזור
שוב אל בעל הבית - כי בלתו, אין מי לעזור
בלתו - אין את עם ואומה - אין את כלום, אין את מאומה
שובה דרך הפתח - ולא דרך חור בחומה.

כפר נא א-ל אוהב נרדף - סלח ומחל, לחטא נרדפים
זכר נא, לאב חוטא ומורד - זכות הילדים הנשפרים
זכר נא, זוהר נפשם - והטוהר, אשר בלב אמו
ובקב - אשר בכל זאת לא שב - אל נא תכלימם במרום...

ובכן כפר נא למען קרבנם, ובאורך עלינו, היה נא אתם
חדש נפשנו בזכות נשמתם, ואמתך למדנו למען אמתם
ולמענו - אשר לך נטע - גם בידנו - תפריח אלנו
ולמענו - אשר לך חפר - גם לרגלנו - לא ייבש מעיינו...

שמענו נשמות אשר בגן עדן, בני עם תורה לא ישבותו
כי לבושי בשרכם בארץ רצח - נשחטו נשופו - אף לא מתו
גוילים הנשפרים, נחמו נא - והכתב נצח - נצב אמת
שברי לוחות, שמחו נא - תורה חיה וקיימת.

א-ל מסתתר - ומאד נראה - לעין כל מציין, בין הרמים
אורך האר נא - לא אף באש - והזהיר, כל דורות המחכים
יקצו - ולנו תן הזכות - להחזיר להם ירושתם
ולא נכלם ביום הדין - ולא נבוש, ביום תחיתם.

סלח נא א-ל, לגוף ישראל, אשר נפשו נשרפת
ושורפה לא השאיר ממנה, אך את דעתה הנטרפת
ובכן כפר, ושוב אל תפל, על עמך ישראל רעה
ומנוחה, גו שוכת, אל נא תקדיח, בחרדה.

זכר כל נקבר, בסוד נסתר, ואין קבר להשתטח
ואין מצבה להכניע, בן בורועו בוטח
זכרם נא, אדון הנשמות, ומחל לנשמה שוממה
מחל לנפש נשכחת, בחיק בשר ודם ואדמה.

זכר נא הבכיות, בתוכם הגויות, ביום עלותם למרום הנשמות
או נשבענו שמם להזכיר, ולא לשכוח עד סוף עולמות
והשב בן שכחה, ובן הפחשה - בן שם שוא - עם דם ואדמה
אשר גם מים דמם, שכה שמם - שם האמת - עם דת ונשמה.

מימות עולם, שלישים עבר, בהרג ואבדן היהודים
בכומרי דון, שורפי אש, שופכי דם, המשמידים
נגעם פשה על דורות תבל, עד שצץ מרשעם - עם רצח
ומחליו עמך, שכה שמך, א-ל נא רפא, ושוב שם לו קרא - עם נצח...

שמע ישראל - קול שבועתי, עולה אליך, מדמי התוסס
ועם אוכל אדם שוחט ילדי, ומכשל בשרם לעיני הגוסס
אם נרצחתי, א-ל אחר חי - ובשמו לא מת שמי ושם בני
שמע ישראל, אתה יורשי - ובהר ציון, אל תשכח הר סיני...

לאזכר עולם יהיה צדיק
לעיני אביו של
מחולל המשינה וההלכה היומית:
הגה"ק רבי שלמה בן רבי חיים דוב זצ"ל
נלב"ע ה' באלול תרע"ט

קבלת עלון המבחנים
ניתן לשלוח בקשה במייל Office@kviuta.org
דרך מערכת קביעות בטלפון 072-332-30-20 שלוחה 2 < 4
כמו"כ ניתן לענות על המבחנים במערכת זו או ב: kviuta.org
וכן דרך עמדות נדרים פלוס וקהילות ברחבי הארץ

לשיעורים
במשינה ובהלכה היומית
24 שעות
בטלפון 072-332-3020
kviuta.org | וכן

הקדמה כללית למסכת יבמות

מצות יבום ואיסור יבמה לשוק

כי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם, ובן אין לו, לא תהיה אשת החוצה לאיש זר, יבמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. והיה הבכור אשר תלד יקום על שם אחיו המת ולא ימחה שמו מישראל' (דברים כ"ה ה'-ו').

אדם שיש לו אשה, בין אם היא נשואה לו בין אם היא מקודשת לו, ומת בלא זרע, [לא בן ולא בת, לא נכד ולא נכדה וכו', בין מאשה זו בין מאשה אחרת], מצוה על אחד מאחיו - מן האב - לייבם את אשת המת, דהיינו לבא עליה והוא קונה אותה לאשה. [האח שמייבמה נקרא 'יבם' ואשת המת נקראת 'יבמה']. כל עוד שהיבם לא ייבמה, היא אסורה לינשא לשום אדם, ונקרא 'איסור יבמה לשוק'. ואם היו למת נשים רבות, כולן אסורות לשוק עד שאחד מן האחים ייבם אחת מהנשים, ואחרי שייבם אחת מהן והיא נעשית אשתו, כל השאר נפטרו מן הייבום ומן החליצה, ומותרות לשוק, וכן חלץ אחד מהאחים לאחת מהנשים, כל השאר נפטרו מן הייבום ומן החליצה, ומותרות לשוק.

אע"פ שאשה נקנית בכסף ובשטר ובביאה, יבמה אינה נקנית מדאורייתא אלא בביאה (קידושין פ"א מ"א). אדם קונה את אשתו רק אם נתכוין לקדשה, וגם היא נתרצית לו, אבל ביבום אפילו בא עליה באונס יבמה והיא נעשית אשתו (פ"ו מ"א), ואפילו יבמה בעל כרחא.

מצות חליצה

אם אחי המת אינם רוצים לקיים מצות יבום, היבמה ניתרת לשוק על ידי חליצה, שנאמר (דברים כ"ה ז'-ט') 'ואם לא יחפץ האיש לקחת את יבמתו, ועלתה יבמתו השערה אל הזקנים, ואמרה מאן יבמי להקים לאחיו שם בישראל, לא אבה יבמי. וקראו לו זקני עירו ודברו אליו, ועמד ואמר לא חפצתי לקחתה. ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים, וחלצה נעלו מעל רגלו, וירקה בפניו וענתה ואמרה ככה יעשה לאיש אשר לא יבנה את בית אחיו.'

התורה התירה ערוה של אשת אח במקום יבום

אבל לא שאר עריות

אשת אחיו אסורה על האדם באיסור כרת אפילו לאחר מיתת האח, אלא שהתורה התירה את האיסור במקום יבום, דהיינו כשמת אחיו בלא זרע וכבר נולד האח החי בשעת מיתתו, [ונחלקו הראשונים אם אשת אח במקום יבום לא נאסרה כלל, או ששורש ההיתר הוא משום שמצות יבום דוחה את האיסור אשת אח, והמפרשים האריכו לדון בזה].

רק איסור אשת אח הותר במקום יבום ולא ערוה אחרת, ולכן אם בתו של שמעון נישאת לראובן אחיו, ומת ראובן בלא זרע, אשת ראובן אינה נופלת לפני אביה שמעון ליבום, שאע"פ שאיסור אשת אח הותר במקום יבום, איסור בתו לא הותר במקום יבום, ולכן היא אסורה עליו, ואין כלל מצות יבום או חליצה - ש'כל שאינה עולה ליבום אינה עולה לחליצה' - ואף האיסור אשת אח לא הותר.

צרת ערוה וצרת צרתה

אם יש למת שתי נשים, האחת ערוה על היבם והאחת אינה ערוה עליו, [מלבד אשת אח של כל יבמה], ובאופן הנ"ל שבתו של שמעון נישאת לראובן, כגון שראובן נשא גם אשה אחרת שאינה קרובה כלל לשמעון - 'נכריה' אצלו - ומת ראובן בלא זרע, כשם שבתו של שמעון אינה נופלת לפני אביה שמעון ליבום, כמו כן צרתה אינה נופלת לפניו ליבום.

[בענין 'פטור צרות הנל', מבואר בכמה ראשונים שהתורה הפקיעה את הזיקה מכל הבית - דהיינו מהערוה ומכל צרותיה - ולכן אין מצות יבום כלל בכל הצרות, והטעם שהצרות אסורות לאח, הוא משום שאחרי שאין מצות יבום באח זה, ממילא הן אסורות עליו באיסור אשת אח שלא במקום מצוה, שהרי התורה התירה רק אשת אח במקום מצוה].

אם צרה זו נתייבמה לאח אחר, כגון לוי, [שהרי לא נפטרו בת שמעון וצרתה אלא מיבום של שמעון, אבל עדיין נופלות ליבום לפני שאר האחים], ומת גם לוי בלא זרע, הצרה אינה נופלת לפני שמעון ליבום משום שהיא עדיין אסורה עליו כמו מקודם, [משום שהיא ערוה אשת אח שלא במקום מצוה, וכמו שנתבאר לעיל], ולא עוד, אלא אף צרתה אסורה על שמעון, כגון שלוי נשא גם אשה אחרת, אף אשה זו אינה נופלת ליבום לפני שמעון.

הנה לכאורה דין זה - שצרת צרתה פטורה - לא צריך קרא, שהרי הצרה עצמה פטורה והיא אסורה על היבם משום שהיא ערוה אשת אח שלא במקום מצוה - וכמו שנתבאר בראשונים הנ"ל שבמקום שיש ערוה התורה פטרה את כל הצרות מיבום וממילא כל אחת אסורה מצד אשת אח שלא במקום מצוה - וכשאותה צרה נתייבמה ללוי ומת לוי, עדיין היא ערוה של אשת אח שלא במקום מצוה לגבי שמעון, ואם כן שוב התורה פוטרת את כל הצרות שנופלות לפני שמעון, ואף הן נעשו אשת אח שלא במקום מצוה כלפי שמעון. אמנם בגמרא דרשו פטור צרת צרה מקרא, וכבר תמה הגרעק"א למה צריך לזה קרא, והאחרונים האריכו ליישב את קושייתו.

הלילה עוד היה שחר כפחם כשנבכחות רצחניות בשפה הגרמנית "שנעלו! שנעלו! ראוס!" מלוחות בנבכחות קלבים, הרעישו את הצריפים במחנה ההשמדה הנאצי.

בן רגע משתחררת מהומה ופאניקה, שקיי העור והעצמות המכונים 'מוזלמנים' מתעוררים משנת הפללות הקצרה שלהם, מזנקים מדרגשי העץ ויוצאים בכתנות האסירים הקרקיה החוצה, לרחבת המסדרים המשלגת, כאלו יום קיץ היום.

מסדר בקר, ספירה יומית. הטקס עליו לא יותרו הנאצים ימ"ש באף מוג אויר, גורא ככל שיהיה.

שעות ארוכות עומדים האסירים היהודים. ברוח הקפואה הצולפת, תחת פתיית השלג שלא מפסיקים להערים על הקרקע האפורה, קשתיות הפרא במעילי פרוה מוגהצים ומגופים בוקקים עוברים ביניהם, צועקים, מכים בחמה שפוכה, לועגים וסוטרים. מודאים שכלם נמצאים, שכלם עומדים זקופים, לא מהססים לירות בראשו של מי שתנוחת עמדתו לא מוצאת חן בעיניהם.

רגע לפני שיקפאו למוות בעמידה מסתים המסדר, חבורת האסירים יוצאת בדרגה 'לעבודה המשחררת', דקות ארוכות הם צועדים בלב העיר הקפואה, בשביל צד מתפתל, בין עצים שחורים וסלעים. משני הצדדים צועדים מדשנים השומרים הנאצים, מכרבלים במעיליהם, שומרים את צעדיהם של עובדי הפפיה.

"הי, עצור, מה קרה לנעל שלך?" נשמעת פתאום שאגה חיתית. אחד השומרים הבחין שנעלו של יוסקה פיינגצוויג (הדמויות אמיתיות, השמות בדויים) אחד האסירים היהודים, אינה מהדקת על כף רגלו. עם כל פסיעה היא נוקשת בקרקע ומשמיעה קול קבטה עמומה.

למען האמת אלו לא היו נעלים, הם היו זוג כפכפי עץ גסים שצבצבו במחוך כדי למרר את חייו של מי שנוצל אותם. נקשים, ללא רפוד מינימלי, דוקרים ופוצעים את כף הרגל עם כל פסיעה.

כשהגיעו היהודים למחנות נלקחו מהם מידית בגדיהם האנושיים ונעליהם, במקומם הם קבלו את המדפים המפוספים ונעלי העץ הנודעות לשמחה.

"תקשור טוב את השרוכים" צוץ הנאצי.

יוסקה מחויר כסיד, עיניו בולטות מחוריהן. הוא מתכוון לרגוע מכל הרטיבות, הבוץ והשלג בהם מבוססות רגליו מדי יום, פרחו אט אט את אחד השרוכים שלו. כבר כמה ימים שהוא הולך כן, עם נעל ללא שרוף, יודע שבמקדמם או במאחר יעלו עליו, זה לא יחמק מעיני הנאצים 'חובבי הסדר'.

"אין לי שרוף" ממלמל יוסקה ברעד לנאצי. "לא, לא", מצטחק הנאצי ברשעות, "אם אין שרוף, אין גם נעל, תוריד את הנעל מהרגל ברגע זה, אתה לא ממשיך ללכת עם נעל בלי שרוף..."

לא היתה לו בררה, הוא פשט את הנעל הסוררת מרגלו, השליך אותה בצדי הדרך והמשיך ללכת כן, נעל אחת נעולה והרגל השנייה יחפה, כשהחלל הנאצי אינו כולא את צחוקו למראה היהודי המפוסף בשלג, עולה ויורד.

אם חשב יוסקה שבכך הוא יעזב אותו לנפשו, הרי שטעה. "הי, עצור", נשמע שוב קולה של החיה הנאצית האכזרית, "אתה לא יכול ללכת ככה, רגל אחת עם, רגל אחת בלי. חייב להיות פאן סדר, אם אין לך נעל אחת. תוריד גם את השנייה, שתי הרגלים חייבות אותו דבר".

בארשת קפואה, בלי להשמיע הגה, נאלץ יוסקה לקבל את הדיו, פשט גם את הנעל השנייה שהתעופפה לצדי השביל, והמשיך ללכת עם כל השחרה, יחף בשלג, מודע היטב למה שצפוי לקרות תוך כמה דקות לכך רגלו.

הקרקע הלחה והקפואה הדיקה אליה את כפות הרגלים. בכל פעם שהוא הרים את כף רגלו התקלפה שכבה אחת של עור מפך הרגל. עוד פסיעה, עוד שכבה. אחרי כבירת דרך קצרה כבר היתה כף רגלו חשופה לגמרי, ללא נעלים, ללא גרביים, אפילו ללא עור שייגונן עליה.

היסורים הגיעו עד לב השמים, לחתך בבשר החי פשוטו כמשמעו. הבשר החשוף נדבק שוב ושוב לאדמה הקפואה, סילוני דם פרוצו מהרגלים והותירו אתריהם עקבות אדמים בשלג הצחור, חבירי נסו לעור לו בכל דרך, אלא שתחת עיניהם הפקוחות של הנאצים לא שף הק' לעשות מאומה.

יום שלם התרוצץ יוסקה יחף, חטב עצים וגרר גזעים אדירים, כשרגליו הולכות ומתבקעות. לא ברור איך הוא שרד את היום הזה, את הדרך הנורא לצריף הוא עוד הצליח לעשות על שתי רגליו, אבל מיד בהקנסו פנימה הוא צנח ארצה מעלף למחצה, לא מסגל לעמד על הרגלים, שתי כפות רגליו לא עמדו יותר בעמס.

הוא ידע שמחר הוא לא יוכל לצאת שוב לעבודה ככה, מה שאומר שזה הלילה האחרון שלו עלי אדמות.

עם בקר כשיגיעו הנאצים ויראו שהוא לא קשיר לעבודה ישלחו אותו לצריף החולים, ומשם הדרך קצרה.

היהודי שיבקש להטיח זוג נעלים קרועות

במרחק של כמה מטרים, על אחד מדרגשי העץ העליונים, שכב אסיר ונעץ במטים ביוסקה. הוא נראה כמו כלם, מגלח, צמק פנים, נעול בכפכפי עץ בלויים, שום דבר לא הזכיר בו את מר דב ברנרד גליקר, האיש שהוא הנה לפני המלחמה.

דב גליקר היה יהודי אמיד, בנקאי לפרנסתו. הוא התגורר באחת הערים שעל גבול גרמניה פולין. הנאצים כמוכן לא הבדילו בין עשירים לעניים, בין מודרניים לעבדקנים, שגרו אותו אל מחנות ההשמדה באחת האקציות.

אבל הוא עוד הספיק לעשות משהו. ברגע האחרון לפני שנשלח הוא פנה לרופא שנים ממנה, ידיד טוב שלו, שישלם בתוך אותו משניו יהלום יקר ערך.

עד לרגע זה מתהלך גליקר עם היהלום הקבוי, יודע שבמצב הכי גרוע יש לו תעודת בטוח שתגנה בפה שומרי המחנה אמנם רוצחים ושונאי ישראל משבדים, אף תאבי בצע לא פחות. יהלום יקר פנה יכול להציל את חייו.

היום, לראשונה מאז הגיע למחנה ההשמדה, החליט גליקר שהרגע הזה הגיע. הוא צריד להשתמש ביהלום ומהר.

מה קרה? מתברר שגם הוא סובל מבעיה דומה לזו של יוסקה. נכון, יש לו זוג נעלים, אף הן התבלו מזמן, כל פסיעה מסבה לו יסורים לא קטנים. וכי מה יש לו מהיהלום היקר שבפניו, אם הרגלים שלו סובלות כל רגע.

הוא נטל מחיכת עץ שהיתה זרוקה בצורף, קיחש על השן והצליח לחלץ מתוכה את היהלום היקר. אחר השתחל וירד מהדרגש, פנה אל אחד הקאפאים ולחש באזניו: "אם אתה רוצה להתעשר תלילה, לקבל יהלום ששווה אלפי מארקים, כל מה שאני זקוק לו הוא זוג נעלים, תביא לי נעלים והיהלום שלך".

הקאפו הנהן בראשו ויצא מן הצריף. בעבר שעה קלה חרקה הדלת. "איפה גליקר" נשמעה צעקה ברחבי הצריף. הוא ירד ממרומי הדרגש והבור נצמק מפיו, הקאפו הגדיל לעשות, הוא לא הביא זוג כפכפי עץ חדשים.

הוא החזיק בידי צמד מגפים מרפדות בפרוה שעירה, מוצר נדיר במחנה.

תוך רגע החליפו המגפים ידים, וגם היהלום. גליקר היה רגוע, סוף סוף הוא יוכל לצעד לעבודת הכפיה כשרגליו נתונות במצבים מתממות, הוא ישרד. ואז נתקלו עיניו ביוסקה שרוע על הרצפה, כשרגליו שותתות דם. "יש לי עכשו זוג נעלים מתרות, הכויקה בלבן מחשבה, נכון שהן קרועות וברוסות, אבל יוסקה בודאי ישמח עליהן, הן הרי יצילו את חייו".

הוא החל לצעד לעבר יוסקה, אוהו בדין את הנעלים הישנות הקרועות, אלא שבאותו רגע האיר בו הניצוץ האלוקי ששקרב, מדת הרחמנות הטבועה בלבם של ישראל.

לא, התלקחה בלבן מחשבה שקשה לנו כלל להשיג אותה, אני לא אתן לו, ליוסקה בעל הרגלים הפצועות, את הנעלים הישנות שלי, למרות שהוא ישמח בהן כמוצא שלל רב. הוא פגש את המגפים המרפדות, אלו שלפני רגע רכש תמורת תעודת הבטוח של החיים שלו.

השתעצת, אבדת את צלילות דעתך? שאגו קולות אחרים בקרבו, "מה אתה עושה? את בטוח החיים היחיד שלך אתה הולך לתת למישהו אחר, שאתה בכלל לא מכיר?".

הוא נגש אל יוסקה והחל לחבש - לנעל לרגליו הפצועות את המגפים הרכות, המתממות החדשות. "מה אתה עושה?" הודעק יוסקה, "זה שלך, אל תקריב את החיים שלך בגללי, תן לי את הנעלים הישנות שלך, זה מספיק טוב בשבילי, זה די והותר".

"לא יוסקה, תן לי לקים את המצוה בשלמות", זלגו דמעות מעיניו של גליקר.

גליקר לבש שוב את הנעלים הישנות, הקרועות, וכך הוא הלך למחנת לעבודה, כך הוא המשיך ללכת עד סוף המלחמה, כשרגליו סובלות ככל רגע בנעלי עץ מציקות, עד הרגע בו נשמעה זעקת השחרור. * * *

השואה הסתיימה, גליקר עושה את דרכו לארצות הברית, שם מאירה לו ההצלחה את פניה, כשורי העסקים שלו מתגלים מחדש והוא הופך לאיל הון אמריקאי.

באחד הימים הוא מקבל בידאר רשום חבילה מארץ ישראל. הפתעה קלה אוהזת בו, למיטב ידיעתו אין לו קרובי משפחה בארץ ישראל. הוא פותח את האריזה ולבו מחסיר פעימה, הוא מכיר היטב את מגפי הפרוה הישנים, הקרועים למחצה, שנחים בתוכה. המגפים הנו, שהוא נתן ליוסקה במחנה, במחנה.

שום מקתב לא צרף לחבילה, אף הוא הבין שיוסקה נשאר בחיים והצליח לאתר אותו. לא עברו כמה ימים והטלפון צלצל בביתו. "מדבר יוסקה", נשמע קול ממרחקים. "יוסקה, אתה חי?" שאג גליקר, "איפה אתה?".

"אני גר בארץ ישראל" השיב יוסקה חנוקת.

ימים ספורים לאחר מכן נפגשו שני היהודים שתייהם נקשרו זה בזה, המציל והנצול, יוסקה ומר גליקר, בביתו של מר גליקר באמריקה, פגישה רגיית בכי ודמעות.

בשלהי הפגישה הזמין גליקר את יוסקה לגשת עמו לויטרינה המפארת שקוטה את הסלון הרחב. במרכז הארון, בין שורות של חלי שחמט עשויים שנהב ופלטנה, גביצי כסף ותכניות, על מגש מפרס, נצבו להן, דוממות, שתי נעלים קרועות, חרטומיהן פעורים כלע של דג, שרכיהן פרומים ואכולים.

ואז שלף גליקר את המגפים והושיט אותם ליוסקה. "קח אותן, הן שלך", רצע קולו, "אני נשאר עם הנעלים הקרועות שלי, הנעלים שהלכו אתי כל השואה, במקום המגפים". * * *

"מה אתה עושה?"

הודעק יוסקה, "זה

שלך, אל תקריב את

החיים שלך בגללי, תן

לי את הנעלים הישנות

שלך, זה מספיק טוב

בשבילי, זה די והותר".

"לא יוסקה, תן לי

לקים את המצוה

בשלמות", זלגו דמעות

מעיניו של גליקר.

רץ למשינה

על חשיבות לימוד המשינה היומית לזכר קדושי השוואה

הגאון הקדוש בעל ה'חות יאיר' זיע"א

בספרו 'חות יאיר' (סימן קכ"ד), כותב הגאון הקדוש רבנו יאיר חיים בכרך זיע"א הוראות לפיהן ראוי לכל אחד לנהג:

"והנה לימוד המשניות הוא מבחר, שירגיל אדם את בנו מעת שזכה לקרא הלכה, ברוב הששה סדרים. שילמד עמו רבו פרק אחד משניות בכל יום, ובפרקים הארפים והחמורים חצי פרק, וישגיח שיחזר תמיד עליהם בלי התרשלות ומבלי לאות. ובקל יוכל לקבל זה עם לימוד גפ"ת. והוא תועלת ותכלית גדול לכל למודי אחר כך, ומה גם עתה שזכינו לפרוש הרע"ב שהוא ש"ס ממש".

ממשיך רבנו זיע"א, ומספר על עצמו: "וכך למד אבי הגאון (רבי משה שמשון בכרך זיע"א) עמי בכל יום פרק משניות, עם למודי בבית רבי, עד שהגעתי לכלל בחרות בקראי גפ"ת בכל הש"ס...".

ומסיים רבנו בעל ה'חות יאיר': והוא הדרך הטוב והישר הפגיע לתכלית יותר מכל לימוד וזלתו. וכן נהגו גדולי עולם הקדמונים!".

סדר לימוד המשינה וההלכה היומית לחודש השון פ"ד

פרשה	חשון	פסחה יומית: נשים	הלכה יומית: חו"ע - ירוח
יום תאריך	פרק בשנה	סיפן	סעיף
ב ב	א-ב	ח-א	ב-א
ג ג	ב-ב	ב-ב	ב-ב
ד ד	ג-ג	ה-ה	ה-ה
ה ה	ד-ד	ו-ו	ו-ו
ו ו	ה-ה	ז-ז	ז-ז
ז ז	ו-ו	ח-ח	ח-ח
ח ח	ז-ז	ט-ט	ט-ט
ט ט	ח-ח	י-י	י-י
י י	ט-ט	יא-יא	יא-יא
יא יא	י-י	יב-יב	יב-יב
יב יב	י-י	יג-יג	יג-יג
יג יג	י-י	יד-יד	יד-יד
יד יד	י-י	טו-טו	טו-טו
טו טו	י-י	טז-טז	טז-טז
טז טז	י-י	יז-יז	יז-יז
יז יז	י-י	יח-יח	יח-יח
יח יח	י-י	יט-יט	יט-יט
יט יט	י-י	כ-כ	כ-כ
כ כ	י-י	כא-כא	כא-כא
כא כא	י-י	כב-כב	כב-כב
כב כב	י-י	כג-כג	כג-כג
כג כג	י-י	כד-כד	כד-כד
כד כד	י-י	כה-כה	כה-כה
כה כה	י-י	כו-כו	כו-כו
כו כו	י-י	כז-כז	כז-כז
כז כז	י-י	כח-כח	כח-כח
כח כח	י-י	כט-כט	כט-כט
כט כט	י-י	ל-ל	ל-ל

הזוכים בהגרלות:
מבחינים במשינה היומית 077-080
1- 377-380 ומבחן בהלכה 35

ה' מאיר אורן, מודיעין עילית
 ה' חיים שאול, ירושלים
 ה' אלחנן רובינשטיין, ירושלים
 ה' יעקב צבי אטינגר, ירושלים

ה' שלמה חטאי, ירושלים
 ה' בנימין קוריץ, מודיעין עילית
 ה' אברהם ממך, בני ברק
 ה' דוד אופנהיימר, מודיעין עילית
 ה' אפרים גולדברג, בני ברק

על הנושא הנלמד
 במשינה היומית
 לדבר קדושי השואה

מסכת הגיגה

טהרה ברגל

מסכת הגיגה, עוסקת בעליה לרגל והבאת קרבנות ראיה והגיגה, והלק גדול ממנה (פרקים ב' וז) מוקדש לענין הטהרה ברגל.

בגמרא (ראש השנה דף טז:): אמר רבי יצחק "חייב אדם לטהר את עצמו ברגל", ולומד זאת מפסוק, שנאמר "ובנבלתם לא תגעו". [שאע"פ שבידוע רק כהנים מוזהרים שלא להטמא, ברגל מוזהרים כל ישראל מלהטמא, ואפילו בטומאת נבילה שהיא קלה מטומאת מת].

והנה כל השנה, עמי הארץ הם בחזקת טמאים, וצריך זהירות יתירה שלא יגעו בתרומה, וכך שכן בקדשים, שהרי אם יטמאום יצטרכו לשרפם. אבל בשלשת הרגלים, קבעו חז"ל: "כל ישראל חברים" - כולם, כולל עמי הארצות, בחזקת טהורים. והביאו פסוק לזה: "ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים" (שופטים ב, יא), הכתוב קראם בשעת אסיפה חברים [דהיינו בשלש רגלים שכולם מתאספים בירושלים]. ולכן, אם נגע עם הארץ בשעת הרגל בתרומה, מותר לאכלה. ואפילו גנבים, שגנבו כלי חרס, כשמחזירים אותם [מחמת תשובה] ואומרים לא נגענו בתוכם ולא נטמאו - נאמנים. אך כל זה רק בשעת הרגל. משעבר הרגל - צריכים לטהר את כל מה שנגע בו עם הארץ. ולכן אומרת המשינה (פרק ג' משנה ו'): "משעבר הרגל, היו מעבירין על טהרת העזרה" כלומר, מעבירין את הכלים ממקומן להטבילן ולטהר את העזרה מטומאת עמי הארץ שנגעו בהן ברגל. אך יש כלים שלא מטבילים: השולחן והמזבחות - מזבחה הנחושת ומזבחה הזהב. השולחן מפני שאי אפשר לסלקו ממקומו דכתיב "לחם פנים לפני תמיד" (שמות כה, 5), לחם הפנים צריך להיות תמיד

בהיכל על גבי השלחן ואין להוציאו משם, ומזבחה הנחושת אין צריך להטבילו, שאינו מקבל טומאה כיון שהוא כקרקע, שהתורה קראתו "מזבחה אדמה" וקרקע אינה מקבלת טומאה. ומזבחה הזהב התורה הקישה אותו למזבחה הנחושת. ובאמת לכל הכלים, היו להם שניים ושלישים, שאם נטמאו הראשונים, יביאו שניים תחתיהן, (שם במשנה), אך במזבחות לא היה צורך לזה כי אינם נטמאים. ומכיון שהשלחן מקבל טומאה ואי אפשר להטבילו, היו הכהנים מוזהרים: "הזהרו שלא תגעו בשולחן!" כמובן שמדובר באזהרת הכהנים עמי הארץ, שהרי ישראלים אינם יכולים להכנס להיכל. ובשולי הדברים נוסף לעצמינו עוד אזהרה: הזהרו מלהיות עמי הארץ, ואז לא יצטרכו להזהר מכם.

והשב לשכנינו שיבעתים אל תיקם תרפתם אשר תרפוף ה' (תהלים עט, יב)

<p>לע"נ ה' דוד בן לונה ז"ל נלב"ע י"ב חשוון</p>	<p>לע"נ מרת ליבא בת ר' זאב וואלף ע"ה נלב"ע ז' חשוון תשס"א</p>
<p>לע"נ ה' לאוניד בן יעקב ז"ל נלב"ע י"ד חשוון</p>	<p>לע"נ ר' שבת דוד בן ר' חיים ז"ל נלב"ע י"ג אלול</p>
<p>לע"נ ה' יעקב בן שם-טוב ולורה ז"ל נלב"ע כ"ד חשוון תשע"ח</p>	<p>לע"נ מרת בלומה בת ר' נפתלי ע"ה נלב"ע ט"ז חשוון</p>
<p>לע"נ ברכה בת יפת ותמר (למשפחת גובארי) ע"ה נלב"ע כ"ח חשוון תשע"ד</p>	<p>לע"נ חיים בן יהוא ז"ל נלב"ע כ"ז חשוון וולח צילה בת יהודה ע"ה נלב"ע כ"ז חשוון</p>

הלימוד החודש מוקדש לזכות מרת נחמה בת חיה אדל תחי'
 לבריאות שלימה בגו"ל ואריכות ימים ושנים טובות ללא שום צער ומוחשים, אלא רק בריאות, שמחה ונחת מכל יוצ"ח, ואך טוב וחסד בזה ובכא
נא לכוון לפני הלימוד

